

KURJER R

Pismo społeczne, polityczne, e
Wychodzi we wtorki, czw

№ 87
Получено отъ редактора *д-ра Теуши*
Фрудефа экземпляровъ газеты
„Kurjer Radomski” № 64,
выпущенныхъ изъ типографіи бр. Тржебин-
скихъ.
31. Августа 1906 года, 6 час. 30 мин.
по полу *дн*
я Цензоръ *Млодотенъ*

WARUNKI PRZEPŁATY.

W Radomiu: rocznie rb. 4, pół-
rocznie rb. 2, kwartalnie rb. 1,
miesięcznie k. 35.

Z przesyłką pocztową: rocznie rb.
5 k. 20, półrocznie rb. 2 k. 60,
kwartalnie rb. 1 k. 30.

Za granicą: rocznie rb. 8, pół-
rocznie rb. 4, kwartalnie rb. 2.

Numer pojedyn-
czy kop. 5.

Przedpłatę i ogło-
szenia przyjmuje
Administracja
„Kurjera“

Drobne rękopisy
nie zwracają się.

Adres Redakcji i Administracji

Radom, ulica Lubelska № 28.

Redakcja otwarta codziennie za wyjątkiem dni świą-
tecznych od 4—7 po południu.

Administracja otwarta codziennie za wyjątkiem dni
świętecznych od 10—2 i od 4—7 po południu.

Przedpłatę przy-
mują również
księgarnie oraz
agientury w mia-
stach i miaste-
czkach.

Zmiana adresu
pocztowego k. 20.

OGŁOSZENIA.

Na 1 stronie za wiersz garmon-
towy lub jego miejsce kop. 30.
Nekrologi za wiersz kop. 15.
Reklamy, nadesłane po tekście za
wiersz petitowy lub jego miejsce
kop. 20.

Ogłoszenia zwyczajne pierwszy
raz kop. 10, następne po kop. 5
za wiersz petitowy lub jego miejsce.
Ogłoszenia drobne po k. 2 za wyraz.

Ogłoszenia do Kur. Rad. przyjmują w Warszawie następujące biura: W. Metzla—Krak. Przedm. 47, Torzewskiego—Złota 8 i „Prasa”—Nowy Świat 36.

Zarząd Uniwersytetu Ludowego Ziemi Radomskiej

niniejszym uprasza osoby, które łaskawie podjęły się sprzedaży biletów Uniw. Lud., o złożenie pieniędzy za bilety sprzedane i zwrot niesprzedanych biletów najpóźniej do 24 września r. b. W tym celu skarbnik Uniw. Lud. będzie codziennie przyjmował osoby interesowane w biurze zarządu (Plac Soborny dom p. Staniszewskiego) między godz. 1-ą a 2-ą po południu. Po przeprowadzeniu kontroli bilety będą nadal wydawane tym samym osobom do sprzedaży.

Dla wiadomości Członków Uniw. Lud. zarząd podaje, iż na każdym bilecie winno być wypisane imię i nazwisko członka oraz rok. Bilety sprzedawane w tym roku są ważne do 1-go października 1907 roku.

Radom d. 13 września.

(dokończenie).

Codziennie akty przemocy ze strony administracji, gwałty dokonywane na spokojnych mieszkańcach jak ostatnio na osobie b. posła Ostrowskiego ziemi Radomskiej, strzały do przechodniów na ulicach, nieustanne rewizje i aresztowania, kary śmierci, zesłania i t. p. nie mogą wytworzyć atmosfery, sprzyjającej rozwojowi współczucia dla rządu ze strony rozsądnej części społeczeństwa, oraz warunków dla spokojnego biegu życia, niezbędnego, według dawniejszych wynurzeń p. Stołypina, do wprowadzenia reform. Tym więc sposobem sprawa reform musi być odłożoną do szczęśliwej, acz dalekiej chwili, a na teraz pozostaje do wypełnienia pierwsza część programu rządowego, t. j. walka z rewolucją. W tym kierunku rząd wyteża wszystkie swe siły. Dotychczasowe bowiem środki zawodziły. Sądy wojenne, które skazywały na śmierć nawet niewinnych i które same musiały się zwracać do władzy Najwyższej o zmianę kary, przestały już czynić zadość potrzebom politycznym, wskutek czego zamieniono je na sądy polowe ze skróconą procedurą bez śledztwa, obrony i apelacji. Zmiana ta ma na celu przyspieszenie wymiaru kary pochwyconym przestępcom. Groza surowej kary ma odstraszyć rewolucjonistów, a tym samym przerazić samą rewolucję. Lecz, o ile się zdaje, powyższe zamierzenia nie osiągną należytego skutku. Przeciwnie przewidywać raczej można, że spotęguje się pęd rewolucyjny, który się nie da odstraszyć czerwonym widmem krwi, gdyż do niego aż nadto przywykł.

Zmaganie się rządu z rewolucją, pochłaniające dużo czasu i energii, musi zepchnąć na drugi plan sprawę wprowadzenia reform. Wątpić należy, czy w okresie tej walki nastąpi chwila zawieszenia broni, któraby zezwoliła na pracę pokojową. Samo szeregowanie reform dowodzi, że rząd nie chce się wyzbyć tych środków oddziaływania na społeczeństwo, które najdotkliwiej dają się uczuć ludności. Sprawa nietykalności osobistej i obywatelskiej, ograniczeń różnych grup ludności i samorządu poszczególnych historycznych terytorjów ma być przekazana przyszłej Dumie, która się zbierze dopiero za 7 miesięcy. Przez ten czas obywatel pozostaje nadal dawniejszym bezprawnym mieszkańcem państwa, poszczególne grupy ludności mogą być uciskane i ograniczane.

Czy zarządzenia powyższe mogą zrodzić spokój i zadowolenie? Gdyby rząd istotnie zamierzał przeprowadzić wszystkie ogłoszone reformy, to mógłby skorzystać z obfitego materiału, zebrane go przez Dumę i z projektu praw, przez nią przygotowanych.

W celu uspokojenia społeczeństwa rząd powinien już dzisiaj wprowadzić te prawa, bez których życie staje się niemożliwym, jak nietykalność osobista i mieszkań, wolność słowa sumienia i swoboda zebrań. Tego jednak nie czyni. Tym się ma zająć Duma, bez której żadne prawo stanowione być nie powinno. Słusznie! lecz jedynie wtedy, gdyby wistocie żadnych praw obecnie nie stanowiono, a wszak ustanowienie sądów polowych jest jawnym tego zaprzeczeniem.

Chcąc zyskać zaufanie społeczeństwa, t. j. rozumniejszej jego części, jak opiewa komunikat, należy dać społeczeństwu pozytywny dowód szczerości swych zamierzeń. Należy przedewszystkim zdjąć ze społeczeństwa okowy w postaci wyjątkowych praw, stanów wojennych i nadzwyczajnych. Należy wreszcie uważać społeczeństwo za związek posiadających pełnię praw obywateli, nie zaś za tłum bezprawnych mieszkańców państwa. W przeciwnym bowiem razie łatwo się jest narazić na zawód i doczekać się tego, że rozumniejsza część społeczeństwa będzie jego znaczną mniejszością.

Jakkolwiek podobno na naradach w Peterhofie p. Stołypin był stanowczo przeciwny dyktaturze wojennej, tym nie mniej, zdaje się, że na końcu tej drogi, jaką rząd nakreślił w swoim komunikacie, widnieje postać dyktatora. Obecny komunikat jest odezwą rządu do społeczeństwa przed chwyceniem się ostatecznych środków, próby obudzenia rozsądku społecznego i nawoływaniem do zgody z rządem, propagującym myśl „o zdrowej wolności”. Jeżeli społeczeństwo pozostanie głuche na powyższe nawoływania, to mogą wystąpić na widownię środki stanowe, których przedsmakiem jest ustanowienie sądów polowych

A reformy? Poczekają!

H.

Poczta terminowa.

Były poseł Rodiczew w rozmowie z korespondentem gazety „Siewodnia” wyraził swój pogląd na sytuację obecną; żądania partji Wolności ludu w tych mniej więcej słowach:

Większość członków naszego stronnictwa i ja między nimi, wątpi, czy Duma będzie znowu zwołana, a oto dla czego: jeżeli minister Stołypin chce wprowadzać reformy, to niepotrzebnie rozpedził Dumę, która także do tego dążyła. Ja osobiście sądzę, że dni Stołypina są policzone; jego program, cokolwiekby on mówił, sprowadza się i sprowadzi się w rezultacie wyłącznie do represji i reakcji, a to inni lepiej od niego potrafią. Stołypina oczekuje los Wittego. Stawiałem sobie pytanie, kto też odegra przy nim rolę sławnego Durnowo. Kiedy naznaczono ministrem ks. Wasilczykowa reakcjonistę, przepowiadałem, że Wasilczykow odegra tę rolę.

Pyta pan, jaki jest nasz stosunek do partji „pokojuowego odrodzenia” (mirnowo obnowlenja).

Partja „pokojuowego odrodzenia” to jest to samo, co związek 17 Października; stanie ona na czele wszystkich sił reakcyjnych. Od samego początku zrobili oni omyłkę, wyraziwszy gotowość pracować ze Stołypinem i to im nie będzie zapominane, oni będą odpowiedzialni za wszystko to, co czynić będzie reakcja. Partja „pok. odr.” wzięła nasz program i jeżeli odrodzeniowcy zechcą być mu wierni, to zrobią się kadetami. W partji „pok. odr.” jest Stachowicz, nie uznający odpowiedzialności ministrów, konstytucjonalista niema prawa wchodzić w pertraktacje o wstąpieniu do ministerjum, które zaczyna od specjalnej ochrony i czynu niekonstytucyjnego. Partja „pokojuowego odrodzenia” powtórzy historję partji 17 października i wstąpi w blok z partjami monarchicznymi pod sztandarem ochron wzmocnionych i nadzwyczajnych. Stosunek mój do S. D., jako do partji, jest ujemny; ostatnie wypadki jeszcze raz pokazały jej słabość, ale muszę się przyznać iż oczekuję, że w przyszłej Dumie znacznie się wzmocni ilość skrajnych lewych, ale specjalnego niebezpieczeństwa ani ze strony krańcowych lewych, ani ze strony krańc. prawych, nie widzę. Jestem głęboko przekonany, że głos decydujący znowu będzie miała partja wolności ludu.

Jeżeli rząd może się obejść bez Dumy, to nigdy jej nie zwoła. Hasłem swoim rząd stawia obecnie wybory przy ochronie wzmocnionej i wszelkiej presji (jak by tego i dawniej nie było!) rząd sprobuje zrobić wybory bułgarskie.

Ja nie wierzę, aby rozruchy rolne skłoniły rząd do zwołania Dumy — rozruchy rolne, to siła niezorganizowana. Cóż robić? Dorabiać niedorobione; jeżeli otwarta agitacja będzie niemożliwą, wrócimy do dawnego sposobu działania. Między innymi pracując nad reformą rolną, dowiedziemy, że proponowana przez nas reforma nie jest utopją i przekonamy ogół o zupełnej możliwości wprowadzenia jej w życie. Proces nieskończony i myśmy go jeszcze nie przegrali.

* * *

Ogólna rewizja we wszystkich domach w Warszawie nie doszła do skutku jedynie z powodu braku odpowiedniej ilości wojska, Ograniczono się rewizją na ulicach, ale i do tego musiano sprowadzić wszystkie wojska z obozów. W Petersburgu otrzymano wiadomość, że generał Bekker obiecał w przeciągu 10 dni „uspokoić” Warszawę.

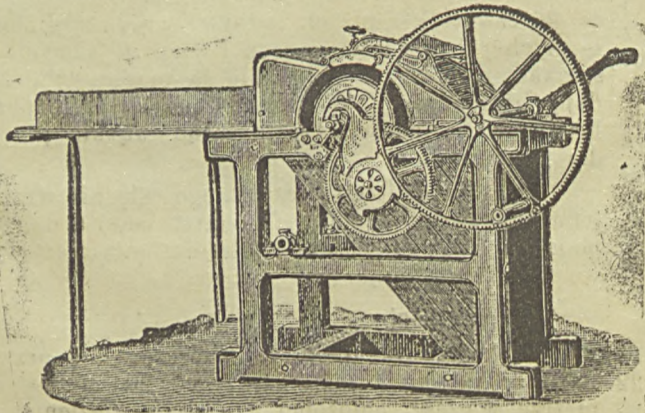
wów, gminy Czernino szła do sądu. Gdy przechodziła drogą obok zagajnika, należącego do majątku Czernino, jeden z bandytów zastąpił jej drogę i zapytał się, gdzie idzie. Dowiedziawszy się, że do sądu, jął domagać się, aby mu dała pieniądze, jakie posiada. Kobieta wystra-

szona dała mu trzy złote, a bandyta, zobaczywszy nadjeżdżającą pocztę, uciekł do lasu.

W sierpniu u nas przeważnie padał deszcz i dokuczały nam zimna. 16 sierpnia była ogromna burza z piorunami i grzmotami, ale obeszło się bez wypadków.

Deszcze orzeźwiły trochę powietrze, pokazały się polasach grzyby. Kartofle zaś na mocniejszych gruntach poprawiły się; chociaż nie spodziewamy się obfitego ich zbioru, gdyż zaczynają gnić. Potrawy sprzątnięte przy pogodzie.
Roch Sadowski.

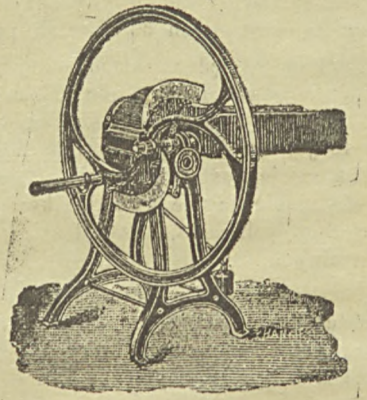
O G Ł O S Z E N I A.

LUBELSKIE BIURO HANDLOWE

Oddział w Radomiu

ulica Lubelska № 50.

Poleca: **Młocarnie, Kieraty,**

Sieczkarnie, Kultywatory sprężynowe „Gryf”

oraz wszelkie inne maszyny i narzędzia rolnicze.

BANK HANDLOWY W ŁODZI

Oddział w Radomiu

asekuruje pożyczki premjowe II Emisyi z r. 1866

od ciągnięcia amortyzacyjnego z dnia 1/14 września.

STYLOWE UMEBLOWANIA

od najskromniejszych do luksusowych

M. Z. PIOTROWSKI.

Lubelska № 49.

56-3

Lekcje muzyki na skrzypcach, wiolonczelli, i dętych instrumentach, udziela J. Rybacki. Lubelska № 71.

Sklep (spożywczo-mydlarski) dobrze wyrobiony, ze wszystkimi utensyljami, do sprzedania od 1-go października r. b. Wiadomość w Redakcji.

!Bez szczotek!

Froterka znana Kotowskiego daje znakomity połysk podłogom, posadzkom, przy nacieraniu tylko sukrem unikając mozolnej, pracy szczotkami. Dostać można Radom skład apteczny Górskiego ul. Lubelska.

Poszukiwani są ajenci do sprzedaży bardzo praktycznych i tanich kas kontrolowych dla sklepów. Kaucji rb. 100. Oferty przesyłać: W. Neuman, Warszawa, Marszałkowska 127. 103-1.

Firma egzystuje od roku 1886.

WARSZTATY MECHANICZNE

LEOPOLDA KARDASIŃSKIEGO

w Warszawie, Ogrodowa № 13. — Telefon № 38-63. 63-2

Wyrabiają *Wentyle* i *Krany* żelazne i rotusowe różnych wymiarów i konstrukcji, kompletne armatury do kotłów parowych i aparatów dla *Browarów*, *Gorzeln*, *Dystylarni* i t. p. wszelkich zakładów przemysłowych. *Pompy* zasilające do kotłów parowych ręczne, i do transmisji. *Transmisje* wszystkich systemów. *Specjalny oddział reperacji Maszyn parowych, Lokomobil, Młocarń* i wszystkich *Maszyn* i *Narzędzi Rolniczych*. Części składowe mosiężne żelazne i stalowe. Maszyn i Narzędzi Rolniczych. *Plugi* przegonowe, *Znaczniki Jordana*, *Walce pierścieniowe* pojedyncze i podwójne, *Maneże* konne i w. i. *Montowanie Maszyn Motorów* i *Apparatów* przez specjalnych monterów. Przyjmują wszelkie roboty tkarskie, heblarskie, kowalskie i t. p.

Firma egzystuje od roku 1886.

R. Bekerman i M. Halpern

Dom Handlowo-Agenturowy

poleca: **Kieraty, Młocarnie, Sieczkarnie, Siewniki, Parniki, Kultywatory, Plugi, Centryfugi**

oraz inne maszyny i narzędzia rolnicze. 72-7

Rozkład pociągów.

(od dnia 1 maja 1906 r. czas warszawski).

Odchodzą z Radomia

w stronę Iwangrodu, Kijowa, Odesy i Warszawy:

№ 2* o godz. 4-09 p. pd.
№ 4 " " 2-31 w. n.
№ 33* " " 7-41 r.

w stronę Skarżyska, Koluszek, Ostrowca,

Kielc, Granicy i Sosnowca:

№ 1* o godz. 1-03 p. pd.
№ 3 " " 6-02 r.
№ 37* " " 10-46 w.

Przychodzą do Radomia

z Warszawy i Iwangrodu:

№ 1 o godz. 12-53 p. pd.
№ 3 " " 5-55 r.
№ 37 " " 10-38 w.

Ze Skarżyska

№ 2 o godz. 4-01 p. pd.
№ 4 " " 2-21 w. n.
№ 38 " " 7-34 r.

Odchodzą z Ostrowca:

7/5/2 o godz. 12-18 p. pd.
3/38 " " 9-30 w.

Kto zakupuje jakiegokolwiek towary w poniżej wymienionych firmach, otrzyma **BEZPŁATNIE** (bez żadnych kosztów) artystycznie wykonany Semi-Emaliowy portret podług danej fotografii odpowiedni do broszek, wisiorów, szpilek do krawatów i t. d. Firmy w których ten prezent dostać można są następujące: Wacław Wilczyński, sklep tabacznym, ul. Lubelska; Bolesław Skrzyński, skład apteczny, Lubelska; A. Małcki, zakład ślusarsko-meblowy, Lubelska; A. Baden-Durlach, księgarnia, Lubelska 5; E. Nawrocki, mydlarnia, Lubelska; L. Dutkowski, sklep obuwia, Lubelska.

Towarzystwa rozpowszechnia Semi-Emaljowe ozdoby Sosnowiec. Filja Warszawa, Chmielna 44.

Zastępca na Królestwo J. Weisser w Lublinie.

Redaktor i Wydawca Dr. H. Fidler.

Druk „Jan Kanty Trzebiński” — Radom.